

www.eelerwoude.nl

Oost
Mossendamsdwarsweg 3
Postbus 53, 7470 AB Goor
T (0547) 26 35 15
F (0547) 26 33 15
E info@eelerwoude.nl

Noord
Venekoterweg 54
8431 HH Oosterwolde
T (0516) 52 30 62
F (0516) 52 33 16
E noord@eelerwoude.nl

Zuid
Meester Loeffenplein 2
5476 KX Vorstenbosch
T (0413) 38 70 00
F (0413) 38 70 01
E zuid@eelerwoude.nl

West
Rembrandtlaan 22A-1
3723 BJ Bilthoven
T (030) 229 72 60
F (030) 229 72 69
E west@eelerwoude.nl

Kruse Milieu B.V.
T.a.v. de heer P. Haverkort
Postbus 51
7650 AB TUBBERGEN

Goor, 19 oktober 2009

Betreft : Quickscan Flora- en faunawet Kieftendijk 43 te Rietmolen
Ref. nr. : 4035/FKo
Cont. pers. : Friso Koop

Geachte heer Haverkort,

Naar aanleiding van de voorgenomen sloop en nieuwbouw van een woonhuis aan de Kieftendijk 43a te Rietmolen, hebben wij in opdracht van u een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd op de betreffende locatie. De resultaten zijn beschreven in deze briefrapportage.

Sloop woonhuis

Op het perceel aan de Kieftendijk 43a is een oud woonhuis aanwezig. De eigenaar is voornemens om het pand te slopen. Ter plaatse wordt waarschijnlijk een nieuwe woning gebouwd. De ligging van de locatie is weergegeven (rood omlind) in onderstaande figuur.

ABN AMRO nr. 52.53.02.255
BTW nr. NL 8014.33.678.B.01
K.v.K. te Enschede: 06052035
Leveringsvoorwaarden:
conform RVOI 2001
of conform Regeling van
Rentmeesters 2005

NEN-EN-ISO 9001:2008
gecertificeerd

Figuur 1 projectlocatie

Huidig gebruik

In de huidige situatie wordt de woning bewoond (huur). Het pand verkeert in een slechte staat van onderhoud. Aan de voor- en achterzijde is een kleine tuin aanwezig. De omgeving is in agrarisch gebruik.

Onderstaande foto's geven een impressie van de te slopen woning.

Foto 1 vooraanzicht

Foto 2 achterzijde pand

Foto 3 zijaanzicht voorgevel pand

De Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een aantal inheemse planten- en diersoorten en gaat hierbij uit van het 'nee, tenzij'-beginsel. Centraal hierbij staat de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving. De Flora- en faunawet hanteert een driedeling in beschermingscategorieën:

1. tabel 1-soorten: de meest algemene soorten (zoals vos, ree, konijn, haas en diverse soorten muizen) waarvoor een vrijstellingsregeling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.
2. tabel 3-soorten: strikt beschermde soorten: de Habitatrictlijnsoorten en een selectie van de zwaardere categorieën van de Rode Lijst. Alle vleermuissoorten vallen onder tabel 3.
3. tabel 2-soorten: een tussencategorie, de resterende beschermde soorten (bijvoorbeeld steenmarter, eekhoorn en kleine modderkruiper). Hiervoor geldt een vrijstelling wanneer wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode. In andere gevallen kan voor deze soorten een ontheffing noodzakelijk zijn.

Vogels nemen in de Flora- en faunawet een bijzondere positie in. Vogels worden tijdens het broedseizoen beschermd door de Flora- en faunawet. Voor het aantasten van broedende vogels geldt een zware toets vergelijkbaar met tabel 3-soorten. Daarnaast zijn voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van een aantal vogelsoorten jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten).

Voor een nadere toelichting op de Flora- en faunawet wordt verwezen naar de bijlage.

Werkwijze quickscan Flora- en faunawet

De quickscan geeft inzicht of er een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd en/of dat nader onderzoek moet worden uitgevoerd naar bepaalde soorten of soortgroepen.

De mogelijke aanwezigheid van beschermde dier- en/of plantensoorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

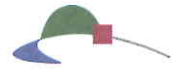
- regionale verspreidingsatlassen
- een oriënterend veldbezoek door Eelerwoude (Friso Koop) op 15 oktober 2009

Het oriënterende veldbezoek is erop gericht te controleren in hoeverre beschermde soorten, waarvan op basis van literatuurgegevens wordt aangenomen dat deze aanwezig kunnen zijn, daadwerkelijk in het plangebied voorkomen of in hoeverre het plangebied voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen.

Veldbezoek 15 oktober 2009

Op donderdag 15 oktober 2009 is de locatie visueel geïnspecteerd door ing. F.J. Koop van Eelerwoude. De heer Koop is adviseur ecologie en heeft ruime ervaring met onderzoeken in het kader van de Flora- en faunawet.

Tijdens het veldbezoek is met name gelet op de geschiktheid van het te slopen pand voor gebouwbewonende beschermde soorten als vleermuizen,

steenmarter en vogels (huismus, kerkuil en steenuil). Deze soorten maken dikwijls gebruik van oudere panden en (boeren)schuren als vaste voortplantings- of rust- of verblijfplaats. Nesten van uilen zijn jaarrond beschermd (mits niet definitief verlaten). De steenmarter is een tabel 2-soort en alle vleermuizen zijn strikt beschermd (tabel 3) door de Flora- en faunawet.

Vleermuizen

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn algemeen voorkomende vleermuissoorten die hun verblijfplaatsen hebben in gebouwen (in spouwmuren, onder dakbeschot, afwerking van dakranden, kelders en op zolders). Winterverblijfplaatsen moeten vorst- en tochtvrij zijn.

Het pand is in potentie geschikt voor vleermuizen. Verblijfplaatsen kunnen aanwezig zijn in de spouw, onder het pannendak en in andere aanwezige gaten en spleten. De geschiktheid wordt versterkt door de aanwezigheid van groen rondom het huis (potentieel foerageergebied). Omdat vaste verblijfplaatsen van vleermuizen strikt beschermd zijn door de Flora- en faunawet, moet voor de sloop van het pand vastgesteld worden of er ook daadwerkelijk vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervoor is een nader onderzoek nodig in het vliegseizoen van vleermuizen. Dit loopt van medio april tot eind september. Het onderzoek moet worden uitgevoerd met een batdetector; een apparaatje dat de ultrasone geluiden van vleermuizen omzet in voor mensen hoorbare tonen. Uit ritme en frequentie kan de soort worden vastgesteld. Het onderzoek geeft uitsluitsel over;

- of het pand daadwerkelijk vaste verblijfplaatsen van vleermuizen bevat
- om welke soort het gaat
- om welke aantallen het gaat

Overige zoogdieren

De steenmarter is algemeen te verwachten in de landelijke omgeving van de locatie. De soort maakt o.a. gebruik van schuren en woonhuizen als vaste verblijfplaats. Uit navraag bij de huidige bewoonster is gebleken dat zij nog nooit een steenmarter heeft gezien op de locatie. Aanwijzingen (uitwerpselen en krabsporen) voor de aanwezigheid van deze tabel 2-soort in het te slopen pand zijn evenmin aangetroffen. Geconcludeerd wordt dat geen negatief effect te verwachten is op deze soort.

Het groen rondom het pand wordt gebruikt door eekhoorns. Deze tabel 2-soort maakt bolvormige nesten in bomen. Op de locatie zijn geen nesten van de soort aanwezig. Het voornemen leidt niet tot een aantasting van het leefgebied van de soort.

Overige beschermde tabel 2- of tabel 3-soorten worden niet verwacht op de locatie.

Vogels

In het te slopen pand bevinden zich geen vaste rust- of nestplaatsen van uilen. Wel kunnen er huismussen worden verwacht onder de dakpannen. Per oktober 2009 zijn ook nestplaatsen van huismussen jaarrond beschermd. Of er daadwerkelijk nesten van huismussen aanwezig zijn, kan worden vastgesteld met een veldbezoek in het broedseizoen. Indien blijkt dat er huismussen aanwezig zijn, dan kan er op een vrij eenvoudige wijze rekening worden gehouden met deze soort door het aanbrengen van enkele, speciaal voor de

huismus ontwikkelde vogelvides; een platte nestkast van kunststof die in het dak van het nieuwe huis kan worden aangebracht. De kast kan gemonteerd worden onder de onderste rij pannen van het dak. De vide biedt onderdak aan de huismus, maar voldoet tegelijk aan alle eisen uit het bouwbesluit en voorkomt dat vogels verder onder het dak kruipen.

Bij aanwezigheid van de huismus, moet het pand gesloopt worden buiten het broedseizoen. Dit loopt van circa maart tot begin juli.

Overige fauna

Van de overige beschermde soortgroepen worden of geen beschermde soorten verwacht (dagvlinders, libellen, overige ongewervelden en reptielen) of alleen algemeen voorkomende tabel 1-soorten (amfibieën, grondgebonden zoogdieren). Voor tabel 1-soorten geldt een vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen of inrichtingen. Dit betekent dat voor tabel 1-soorten geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd hoeft te worden. Vissen zijn niet aanwezig door het ontbreken van water.

Flora

Geschikte groeiplaatsen voor beschermde *plantensoorten* zijn niet aangetroffen.

Conclusie

Op basis van bovenstaande gegevens wordt vastgesteld dat voor de sloop van het pand nader onderzoek nodig is naar de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en de huismus. Dit onderzoek moet in het voorjaar van 2010 worden uitgevoerd. Op andere beschermde soorten worden geen negatieve effecten verwacht.

Wij hopen u met deze brieffrapportage voldoende duidelijkheid te hebben gegeven. Mochten er nog vragen zijn, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,
Eelerwoude BV

Friso Koop
Adviseur Ecologie/Hydrologie

Bijlage: Wetgeving Flora- en faunawet

Bijlage Flora- en faunawet

Inleiding

Per 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. In deze wet, gepubliceerd op 14 juli 1998 in het Staatsblad 402, is de soortbescherming geregeld van in Nederland inheemse in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. De wet sluit aan op de Europese natuurregeling (Natura 2000). De wet is in plaats gekomen voor de Jachtwet, de Vogelwet 1936, de soortenparagraaf uit de Natuurbeschermingswet, de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten en de soortbeschermingscomponent uit de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Deze Europese soortenbescherming heeft met de Flora- en faunawet dus een Nederlandse vertaling gekregen.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe'). Centraal staat hierbij de zorgplicht, wat inhoudt dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. De wet erkent hierbij de intrinsieke waarde van de in het wild voorkomende dier- en plantensoorten. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit. Dat betekent dat voor de wet alle dieren en planten van onvervangbare waarde zijn en dat daar dus zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Het gevolg is onder andere, dat iedereen die redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor beschermde dier- of plantensoorten worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten, dan wel naar redelijkheid alle maatregelen te nemen om die gevolgen te voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Beschermde soorten

Via de Flora- en faunawet worden de volgende planten- en diersoorten beschermd:

- ruim 100 inheemse plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- alle soorten vogels die van nature op het grondgebied van de lidstaten van de EU in het wild voorkomen;
- alle zoogdieren die van nature in Nederland in het wild voorkomen, met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis;
- alle amfibieën en reptielen die van nature in Nederland in het wild voorkomen;
- vissen, en schaal- en schelpdieren voor zover ze niet onder de Visserijwet vallen;
- bepaalde soorten insecten (bijvoorbeeld vlinders, libellen en mieren);

Als beschermde inheemse soort kunnen door middel van algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Het gaat om soorten die van nature in

Nederland voorkomen en: die in hun voortbestaan bedreigd of gevaar lopen in hun voortbestaan bedreigd worden; mogelijk in hun voortbestaan bedreigd worden door overmatige benutting en die uit Nederland zijn verdwenen, maar waarvan de kans op terugkeer reëel is.

Verbodsbepalingen

Om de instandhouding van de wettelijk beschermde soorten te waarborgen, moeten negatieve effecten op die instandhouding voorkomen worden. Welke negatieve effecten dat precies zijn, kan niet in een lijst opgesomd worden. Dat is afhankelijk van soort, locatie en aard van de ingreep. Om die bescherming toch enigszins concreet te maken, zijn een aantal voor planten en dieren schadelijke handelingen als verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet opgenomen. De belangrijkste artikelen zijn:

- Artikel 8: het is verboden beschermde planten te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9: het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12: het is verboden eieren van beschermde dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Ontheffing

Bij werkzaamheden waarbij een schadelijk effect optreedt voor beschermde soorten, is een ontheffing of vrijstelling nodig op de in de wet gestelde verbodsbepalingen (artikel 8 tot en met 18). In artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt de mogelijkheid geboden om ontheffing aan te vragen op de verbodsbepalingen.

De bevoegdheid om een ontheffing te verlenen in het kader van artikel 75 van de Flora- en faunawet ligt bij de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een aanvraag tot ontheffing kan worden ingediend bij Dienst Regelingen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Bij de ontheffingverlening gelden, afhankelijk van de status van de soort, verschillende voorwaarden waaraan voldoen moet worden. Onderscheid wordt gemaakt in een lichte toets en een uitgebreide toets.

De **lichte toets** geldt voor algemene soorten en overige soorten (categorie 1 en 2; zie vrijstelling). De lichte toets houdt in dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding).

De **uitgebreide toets** geldt voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen, voor soorten van bijlage 1 AMvB artikel 75 en voor beschermde vogelsoorten (categorie 3; zie vrijstelling). De uitgebreide toets houdt in dat:

- de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar mogen brengen (doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding) en
- er geen alternatief is voor de activiteiten en

- er sprake is van groot maatschappelijk belang (zoals volksgezondheid, openbare veiligheid et cetera) en
- de werkzaamheden zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen.

Vrijstelling

In het 'Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen', ook wel AMvB artikel 75 genoemd, zijn (onder andere) een aantal wijzigingen rondom ontheffingen en vrijstellingen beschreven. In het kort houdt de wijziging in dat niet altijd meer een ontheffing noodzakelijk is. De vrijstellingsregeling bevat vrijstellingen voor activiteiten die vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud (ook in landbouw en bosbouw),
- bestendig gebruik en
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen. Hierbij is onderscheid gemaakt in drie categorieën, waarin soorten zijn ingedeeld op basis van zeldzaamheid en kwetsbaarheid.

Tabel 1 – Algemene soorten

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als de werkzaamheden of activiteiten vallen onder de hierboven beschreven activiteiten, dan geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van Artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets. Uiteraard geldt wel de algemene zorgplicht.

Tabel 2 – Overige soorten

Deze soorten genieten een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven beschreven én indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, kan het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk zijn. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de lichte toets.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 AMvB artikel 75

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals hierboven beschreven, dan hangt het van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of een ontheffing noodzakelijk is. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat voor deze soorten een ontheffing moet worden aangevraagd. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet opgenomen in de hierboven genoemde categorieën. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd, conform de Vogelrichtlijn.

Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waarvoor nesten of vaste- rust en verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor werkzaamheden of activiteiten zoals hierboven genoemd geldt een vrijstelling, indien gehandeld wordt volgens een, door de Minister van LNV, goedgekeurde gedragscode. Indien niet gewerkt wordt volgens een gedragscode, is het aanvragen van een ontheffing noodzakelijk. De aanvraag wordt beoordeeld volgens de uitgebreide toets.

Nesten van de volgende soorten worden, mits niet definitief verlaten, aangemerkt als jaarrond beschermde voort-plantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespdiel en zwarte wouw. Voor aantasting van deze nest-/rustplaatsen of de functionele omgeving hiervan (bijvoorbeeld het bijbehorende foerageergebied) kan per oktober 2009 geen ontheffing meer worden verkregen voor de uitvoering van werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling én geen ontheffing voor de zogenaamde 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. Dit betekent dat vóór het uitvoeren van de ingreep, maatregelen moeten worden getroffen om de functionaliteit van de nest- en/of rustplaats te waarborgen.